

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

◆ MAS-MCS VAX-on

◆ Rajzdokumentálás

◆ FoxBase a Systronicnál

◆ Tanfolyamdömping

◆ UNIX-ról többet

◆ Farmerinformatika

◆ Itt a NEXOS

◆ Látványserkesztés

◆ Új CAD-irány: CAPP

Lotus, dBASE jó hírek

A Lotus és a Novotrade között májusban létrejött disztribútori szerződés aláírásakor még csak a tervekben létezett a magyar változatok lehetősége. Muth János, a Novotrade szoftverexport-import részlegének igazgatója elmondta, hogy azóta megtették az első lépéseket: a Lotus 1-2-3 2.2-es változata lesz az első termék, amely a nemrég elfogadott 852 (Latin-2) egységes kódtáblázat kiosztását érvényesíti. A Lotus első „kelet-európai” szoftverének már elkészült a tesztelt változata, várhatóan még szeptemberben forgalomba is kerül.

E hónapban jelenik meg a világpiacra az 1-2-3 3.0-s javított és továbbfejlesztett változata, a 3.1, amelyhez a június 7-e után bejegyzett (3.0) végfelhasználók ingyen juthatnak hozzá. Ez Magyarországra is vonatkozik, csakúgy mint az, hogy a Lotus az új termékét az összes európai disztribútoránál egyidőben akarja bevezetni. Muth János azt is közölte, szerződésük rövid három hónapja alatt megteremtődtek annak a feltételei, hogy a Novotrade ugyanolyan szolgáltatásokat adjon viszonteladói és vevői számára, mint amit a Lotus is biztosít.

Tudomást szereztünk a Lotus termékeinél bekövetkező kisebb áremelésről is. Szeptember közepétől mintegy 10-15 százalékkal lesznek drágábbak a Server és a Node változatok, valamint a hozzájuk tartozó kiegészítések, ami a világpiacra bekövetkező árváltozás következménye. Így például az 1-2-3 2.2 Server és Node ára öt-ötzezer forinttal nő.

A Novotrade-nél, mint az Ashton-Tate disztribútoránál arról is döntés született, hogy a dBASE IV 1.1-es megjelenését és az új kódtáblázat elfogadását követően visszavonják a 1.0-s magyar változatának forgalmazását. Ezzel egyidőben megkezdtek a 852-es kiosztásra épülő 1.1 standard kidolgozását, amely legkésőbb decemberben, a fejlesztői és a hálózati változat pedig jövő év februárjában kerül a boltokba. Addig meg kell elégedni az angol változatokkal, amelyeket mostantól kínálnak. A javított verziónál a nyugati szaksajtóban sokat írnak, csak azt nem, hogy forradalmian új lenne. Cínikus vélemény szerint az 1.0 működő változata, vagyis a változások nem annyira a megjelenést, mint

inkább a felépítést érintik. Kijavították a korábbi hibákat, amiktől az adatbázis-kezelő működése megbízhatóbbá vált. Tömörítés után a program futtatásához 450 kb-át elegendő. Gyorsulást eredményez az új fedőszegmens formula, valamint gyorsabb adathozzáférést biztosít a beépített dBCache. További javuláshoz vezet a feltételes indexelés lehetősége, néhány új dBASE parancs használata, adatbázis létrehozásának képessége lapozgatási (browse) funkcióból, valamint a legnagyobb változás, hogy most már valóban végrehajtható a programozás nélküli képernyő-kezelés és -felosztás, továbbá használható egy programozást szintén nem igénylő, ügynevezett vezérlő központ alkalmazható interfész, a Control Center. Ezek ellenére továbbra is nehezen hozható létre olyan adatbeviteli formátum, amelyből egyszerre két állományba küldhetünk adatokat. Ez pedig elvárható lenne egy relációs adatbázis-kezelőtől.

Irányárakat közölhetünk csak: a dBASE IV 1.1 59 900, a Developer's Edition 79 900, míg a LAN Pack 69 900 Ft (ÁFA nélkül). A legális 1.0 felhasználók számára egyszer ingyenes frissítést biztosít a Novotrade.

OMÉK: Business Club

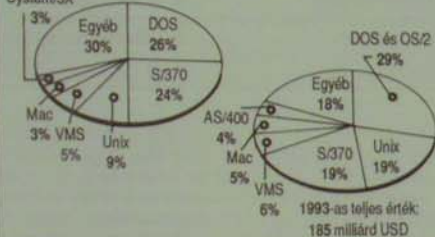
Az agrárszféra mintegy 1200 cégének általános adatait tartalmazó, valamint termékekre, ingatlanokra és különféle szolgáltatásokra vonatkozó információkkal hozott létre adatbázist az Agroinform és a Hoktrade által alapított Agrár Business Club. A rendszer az OMÉK-on debütált. A tervek szerint az elkövetkező 2-3 hónapban működésbe helyezik az országos online hálózatot, s nemskára nemzetközi (először német) adatbázisok elérése is lehetővé válik. Főként a kis- és középtermelek részvételére számítanak, a konkrét partnerkapcsolatok kialakításában a Business Club segítséget nyújt. Az adatokat újraírható CD-ROM-ok tárolják. Az adatbank használatának díjazási rendszere kidolgozás alatt áll. Az adatbevitel egyelőre ingyenes. Később a céginformációk egy évig minimális költségért az adatbázisban tarthatók. További információ az alábbi telefonszámokon kapható: 156-8211 (Agroinform); 142-7580 (Hoktrade).

És mégis UNIX

A különböző operációs rendszerek világszertei részesedéseinek alakulását tüntettük fel az ábrán (1988-93). A UNIX részaránya 1993-ban kétszer nagyobb lesz, mint volt 1988-ban; a teljes értékre számítva pedig a UNIX installációk megháromszorozódnak.

1988-as teljes érték: 121 milliárd USD (Forrás: CTR Corp; 1990. május)

System/3X

UNIX-DOS kézfogó

Senki sem vitathatja a DOS operációs rendszer erejét, mégis – ahogy mondani szokás – a cipész maradjon a kaptafánál. A PC-s hálózatokkal csak nagy nehézségek árán oldhatók meg azok a problémák, amelyek a többfelhasználós környezetet megteremtő UNIX használatnak gyerékjétek. Ugyanakkor viszont a DOS alkalmazások olcsóbbak, kezelésük egyszerűbb, nagyobb választékot kínálnak, nagy részüknek nincs UNIX megfelelője és sok esetben hatékonyabbak is. Így nem csoda, hogy azok, akik DOS-ról UNIX-ra váltanak, szívesen megtartanák alkalmazásaikat. Ehhez különböző bedugható kártyák és konvertáló szoftverek adhatják meg a megoldást, például az Intel mikroprocesszorok parancshalmazának szimulálása is célravezető lehet. Ilyen szimulátor az amerikai Insignia Solution által kifejlesztett SoftPC, amelynek segítségével Sun munkaállomásokon, Apple és Macintosh gépeken is futtathatók DOS-alkalmazások. Az egyetlen hátrány a tetemes sebességcsökkenés, aminek következtében a leggyorsabb munkaállomás is AT szintre degradálódik.

Valamivel előnyösebb helyzetben vannak azok, akik 386-os, vagy 486-os gépen akarnak UNIX-ot futtatni, mert nekik két szoftver is rendelkezésükre áll: a Locus Computing terméke, a Merge és az Interactive Systems programja, a VP/IX. Ezek úgy hoznak létre virtuális PC-t, hogy kihasználják a mikroprocesszorok virtuális 8086-os üzemmódját. A DOS-alkalmazások oly módon férnek hozzá a UNIX alatt tárolt adatállományokhoz, hogy a DOS fölött dolgozik egy úgynevezett redirector program, amely az I/O hívásokat a UNIX-nak megfelelő hívásokká konvertálja. Mindkét termékkel megvalósítható számos DOS-alkalmazás párhuzamos futtatása. A Merge-nek 286-os változata is létezik, ilyenkor azonban a DOS-alkalmazást valós üzemmódban kell futtatni, mert a 286-

os CPU nem rendelkezik a 8086-os üzemmóddal. Ez viszont azt vonja maga után, hogy egyszerre csak egy DOS program futtatható.

További problémát okozhat, hogy a virtuális PC nem azonos a valóival, így számos kommunikációs szoftvercsomag, az időérzékeny alkalmazások, valamint azok a programok, amelyekben lemezek közvetlen írása és olvasása szerepel, nem működnek megfelelően, csakúgy, mint a másolásvédelemmel ellátott termékek. Mind a Merge, mind a VP/IX alkalmas arra, hogy UNIX-ból DOS-ba és DOS-ból UNIX-ba konvertáljon. A DOS komplexitásának következménye, hogy nem minden DOS-alkalmazás alakítható át így.

Citrix-OS/2

Az OS/2 PC-s operációs rendszer többfelhasználós változatát nagy meglepetésre nem az IBM és nem a Microsoft, hanem a viszonylag ismeretlen amerikai Citrix System cég fogja elkészíteni. A vélemények szerint az új OS/2 verzió sikerre számíthat, mivel a UNIX rendszerrel összehasonlítható teljesítményt nyújt majd tizedannyi ártért. A Citrix jól ismeri az OS/2-t, mivel az alapítója az *Ed Iacobucci*, aki a Kék Órák OS/2 fejlesztőcsoportjában is részt vett. Az új verzió megjelentetését 1991. első negyedévére tervezik. A titokba bevontak tudni vélik, hogy a Citrix az objektumorientált OS/2-alkalmazásokhoz való kompatibilitást akarja biztosítani, és megpróbálja ugyanezt a grafika területén is elérni. A gyártónak a piaci megjelenés előtt még szüksége van az IBM áldására és a megfelelő licenck megszerzésére. Egy licenct már tető alá hozott a Citrix, ugyanis a Microsofttól megvásárolta az OS/2 forráskódját. A Microsoft saját bevallása szerint nem érdekel abban, hogy a többfelhasználós OS/2 változatot elgáncsolja. Ők az operációs rendszer egyfelhasználós verziójára koncentrálnak. A többfelhasználós rendszer területén a helyi hálózatokra és nem a terminálokra helyezik a hangsúlyt.

Hogyan nyissunk ablakot?

A Microsoft megkezdte szoftverfejlesztési eszközkészletének szállítást a Windows 3.0-hoz. A kisegítő programok (Software Development Kit = SDK) között találjuk a Windows Codeview hibakeresőjének új változatát, egy forráskód-szerkesztőt, valamint optimalizálási eszközöket, új forráskódpéldákat, online és hardcopy dokumentációt. A szükséges szoftvertámogatást a Microsoft C 5.1 vagy 6.0 és/vagy a Macro Assembler 5.1-es verziója biztosítja.

Andrew King, a Windows termékmenedzsere szerint: „A Windows 3.0 fantasztikus sikere folytatódni látszik, s ez megnöveli a Windows-alkalmazások iránti felhasználói igényt is. Az új eszközkészlet ellátja a fejlesztőket minden nélkülözhetetlen segédlettel a Windows-alkalmazások széles körének létrehozásához.”

Cspadában a szerzői jog

A tagállamok közötti nagyobb nézeteltérések megülsítették, hogy az Európai Közösségben egységes, a szoftverekre is vonatkozó szerzői jogi törvényt hamarosan tétő alá lehessen hozni. Az EK minisztertanácsának előnye az utolsó találkozó előtt visszavonta az erre vonatkozó törvényjavaslatot. A tervezet állítólag még mindig nem érett meg a miniszterek általi megvitatásra. A bizottsági tagok mégis abban reménykednek, hogy ez év végéig egy átdolgozott törvényjavaslatot el tudnak fogadtatni. Pillanatnyilag csak Nagy-Britannia, Franciaország és az NSZK alkalmaz az elképzeléseket megfelelő jogvédő előírásokkal.

A legtöbb ország ugyan elvileg támogatja a szoftverrel vonatkozó szerzői jogi törvényt, de alapvető vita bontakozott ki az úgynevezett *reverse engineering* mértéke körül. Reverse engineeringről akkor van szó, ha a felhasználó a szoftvert alkotóelemeire bontja annak érdekében, hogy saját hardver- és/vagy szoftvereszközét azzal kompatibilissé tegye. Ez év májusában az EK elé olyan tervezetet terjesztettek, amely hivatalosan megengedte volna a reverse engineering alkalmazását, mégpedig korrekt felhasználási alapon. A „labda” most a nemzetközi bíróságokon van, mert nekik kell esetrel dönteni, hogy mit is jelent a „korrekt” felhasználás.

Hoskyns rendszer VAX-on

Mint azt korábban már hírül adtuk, a Számalk a Videotonnal és a BHG-val közösen megvásárolta az angol Hoskyns Szoftverház MAS-MCS termelésirányítási rendszerének terjesztési jogát. A MAS-MCS az éves szintű nagyvonalú termelés-tervezéstől kezdve a szükségletszámítás (időszakos nettó) és a készletgazdálkodáson keresztül a beszerzésig, lefedi a termelésirányítás teljes folyamatát (termeléselőkészítés, rendeléskibocsátás, műhelyszintű termelésirányítás). A rendszert a Videoton több vállalata már alkalmazásba vette. A BHG-ban a bevezetés előtti fázisban tartanak, a Csepelli Szerszámgyártó Rt. pedig nemrég kezdett a honosítási munkákhoz.

A honosítás eredetileg IBM 43xx típusú gépekre történt. A rendszer azonban gépfüggetlen. A honosításakor vagy a gépi környezet megváltoztatásakor csupán csak a vezérlőmodul – amely az alkalmazási programok és a számítógép közötti kapcsolatot biztosítja – kell átírni. A Számalk-Logisztikai Kft. egy pontenciális ügyfél igényei alapján adaptálta a rendszert DEC VAX típusú, illetve azzal kompatibilis gépekre. A programcsomag jelenleg háromnyelvű: a képernyők és tablók angol, magyar vagy orosz nyelvűek lehetnek (akár oly módon is, hogy az egyik terminálon például magyarul, a másikon angolul jelennek meg a képernyőfeliratok és üzenetek). A MAS-MCS VAX változata az eredeti Hoskyns rendszer továbbfejlesztése, számos, a hazai gyakorlat-

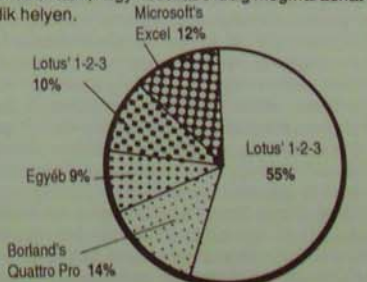
ban felmerülő (és nyugati termelésirányítási rendszerekben ismeretlen) problémára is megoldást ad. (További információ: Budapest XI., Vahot u. 6.; tel.: 166-8011 Kátai Szabolcs ügyvezető.)

AutoCAD 10 a 386-ra

Az Autodesk bejelentette AutoCAD programcsomagjának 386-osokra tervezett angol, német, francia, olasz és spanyol nyelvű 10-es változatát. Az új verzió, amelyet a DOS-Extenderben helyeztek el, maximálisan kihasználja az Intel 80386-os mikroprocesszor nyújtotta lehetőségeket, valamint a 32 bites utasításkészletet. Mindez együttesen akár 60 százalékos sebességnövekedést is előidézhet. A 10-es változat védett üzemmódban dolgozik, tárigénye 1 Mb-ot fölött van. Ez lehetővé teszi, hogy a felhasználó a 640 kb-ot RAM nagyobbik részét hálózatkezelésre, különféle rezidens programok (pl. Sidekick) és más segédprogramok futtatására használja fel. A programcsomag további előnye, hogy nagy méretű rajzok, alkalmazások, AutoLISP rutinok, makrók betöltését is lehetővé teszi anélkül, hogy a merevlemezre kellene lapozni (paging), ami értékes időt rabolna el. E legfrissebb verziót menüri végrehajtható installációs programmal együtt forgalmazzák.

Beindult a Borland vonata

A Borland Quattro Pro csomagja az előkelő második helyre jött fel a PC-s táblázatkezelő programok kategóriájában, megelőzve a Microsoft Excelt. Az amerikai Computer Intelligence adatai azt mutatják, hogy májusban már több példányt adtak el Quattro Pro-ból, mint Excelből. A jónévi cég jelentése elkészítéséhez 1500 olyan munkahelyen gyűjtött információt, ahol legalább 500 dolgozót foglalkoztatnak. Az eredmény annál is meglepőbb, mivel a Quattro Pro csak a DOS alatt fut, a Windows 3.0 alatt nem, s ez a körülmény az Excel-eladásokat serkentette. Dan Ness, a Computer Intelligence mikrogépes szakértőjének értékelése szerint a Quattro Pro-eladások egyenletesen nőnek, s ez arra enged következtetni, hogy hosszabb ideig megmaradhat a második helyen.

Az 1500 megkérdezett munkahely százalékában

Farmerinformatika?

Tanulóságos volt a keszthelyi *Operációkutatás és számítástechnika a mezőgazdaságban* című konferencia. Pozitívum, hogy megjelentek azok a fejlesztési eredmények, amelyek már tümutatnak az ügyviteli alkalmazásokon (különböző térinformatikai rendszerek, a területi adottságokhoz igazodó termelésszervezés, környezetvédelem, területrendezés, operációkutatás stb.). Előrelépést jelentenek az elemzés, a tervezés és ellenőrzés kérdéseivel foglalkozó alkalmazások, valamint a termelésirányításban olyan módszerek, amelyek korábban a matematika vagy más tudományok területéhez voltak sorolva. „Mindenképpen a vezetés ellátásához szükséges adatfeldolgozásokat, döntéshozókészítéseket lenne célszerű megoldani számítástechnikai eszközök támogatásával. Ezeket viszont többségében elhagyják a mezőgazdasági vállalatok. Részben azért, mert nincs hozzá megfelelő adattorrás. Végis adott mezőgazda

sági termelési tájkozatra vonatkozó adatok egy-egy tzbelen nem érhetőek el” – hallottuk *Kárpáti Lászlótól*, a Pannónia Agrártudományi Egyetem számítástechnikai osztályának vezetőjétől, aki azt is hozzátette: a jövőben mezőgazdasági üzemeknek jobban kell alkalmazkodniuk a természeti adottságokhoz. Erősödni fognak a tájkezelések, és ezzel párhuzamosan meg kell teremteni a „tájba illeszkedő” informatikai szolgáltatásokat is. A képfeldolgozás alkalmazása fontos, mert az eddigi statisztikai rendszer a farmgazdaságok létrejöttével össze fog omlani. Műholdas felvételek feldolgozásával elérhető, hogy lássák, mi történik országos szinten.

Egyre többen foglalkoznak szakértői rendszerek készítésével a mezőgazdaságban (növényvédelemben, talajerőgazdálkodásban stb.). Ezekről várható, hogy betöltik azt az űrt, amely a leendő farmgazdálkodásnál a szakértelven bizonyos fokú hiányából származhat.

Negatívum: meglehetősen belferjes a mezőgazdasági számítástechnikai fejlesztői kör, ami károsan hathat az informatika fejlődésére. Általános tendencia, hogy konferenciákra a felhasználók közül kevesebben járnak.

Rajzdokumentálás

A Finommechanika Automatizálás Biotechnika Innovációs Kft. (FABI, 135-5792), magyar-amerikai-svéd-nyugatnémet vegyes vállalat, amely külkereskedelmi kapcsolatain keresztül több céget is képvisel. Ezek: Autodesk, Summagraphics, Array Data, valamint amerikai cégtársuk, az Interconcepts révén a Copam, Rasterex, Microtek stb.

Kínálatukban szerepel a FluidCAD hidraulikus ajánlatkészítő, a ToolCAD szerszámtervező és a DokuCAD (AutoCAD bázisú) rajzadatbázis-kezelő PC-s szoftver, amelyre tervezőirodák és tárgyévesztési vállalatoknak lehet égető szükségük rajzdokumentáláshoz, a számítógépesítés előtt készült műszaki rajzaik archiválásához. A leggyorsabb és leggyorsabb megoldáshoz az első lépést a scanner adja, bár ezzel nem oldódik meg minden probléma, mert általa még nem állítható elő CAD-kompatibilis formátum. A raszterképpen egymástól független pontok sorozatát kapjuk. A CAD szoftverek pedig olyan vektorképpen működnek, ahol a pontok adott koordináta-rendszerben egymástól nem függetlenül alakoztak össze. A vektorizálásnak két útja járható: az egyik az olyan programok alkalmazása, amelyek automatikusan elvégzik ezt a feladatot (például a Scorpion SRV88 és 386 Scorpion Raster-to-Vector). Ez a megoldás komplex, vagy rossz minőségű rajzok esetén nem mindig kielégítő, mert a program nem elég intelligens ahhoz, hogy az összetartozó pontokat felismerje. A rajzot a konkrét formátumra kell igazítani. Átlagos minőség esetén a konvertálás mértéke 80 százalékos, és egy A/0-s dokumentum feldolgozása 1-2 órát vesz igénybe. Egyszerűbb és olcsóbb megoldást kínál az Image Systems CAD Overlay szoftvere, mert AutoCAD és VersaCAD alá illeszti be a raszterképet, amelyet CAD parancsokkal lehet ábrázolni. A rajzok megjelenítéséről a JetView gondoskodik, amellyel az ábrák A/0-s méretig nagyíthatók, részletei kiemelhetők.

A rendszerből még nem történt eladás. A Raster-to-Vector szoftverek ára 200-1500 ezer Ft. Ezek vagy felbontású monitorral, min. 8 Mb-ot RAM-mal és matematikai társprocesszorral rendelkező AT-n működnek.

Jövő rózsák nélkül

Negyvenéves szocialista nehéziparunk egyik „vívmánya”, hogy gépgyártásunk, még az egykor jól prosperáló és külföldön is patinásan csengő nevű vállalataink esetében is, a tönk szélén áll. Válságuk kihat az ágazatot kiszolgáló cégekre is, így a gyártási erőforrásokat figyelembe vevő intelligens technológiai tervezőrendszerek (CAPP – Computer Aided Process Planning) területére szakosodott, az Ipari Technológiai Intézet AMT főosztályából alakult ITC-AMT Kft.-re is. A vállalkozás a felhasználó számára teste szabott rendszereket kínál. Termékszállójai közül a GLEDA a hagyományos és NC-gépek esetében egyaránt alkalmazható forgáztestek, illetve prizmatikus alkatrészek gyártási folyamatának tervezéséhez, a GTIPROG pedig az NC-CNC-gépek programozására, NC-műveletek tervezésére szolgál. Új fejlesztéseik: termelésirányítási és CAD-rendszerekhez illeszthető interfész-modulok, eszterga- és lemezmegmunkáló központok programozására kidolgozott rendszerek.

Munkájukra egy megfelelő gépgyártással rendelkező országban vagy szükség lenne, amit az élelnek hazai érdeklődés mutat. 100-300 ezer forint közötti árak nem magasak, fizetőképes kereslet viszont nincs. Szívjet piaci lehetőségeiket egyetlen tollvonással húzta át még az előző kormány. Élelben maradásuknak egyetlen reménye: a külföldi tőke bevonása.

Megérkezett a NEXOS

A kaliforniai DSC Local Networks disztribúciós hálózatának első kelet-európai tagja lesz Magyarország, amint – várhatóan még szeptemberben – az amerikai cég európai központja aláírja a szerződést a Makrotrend és a Mikropro Kiszövetkezettel. A DSC legfőbb terméke a NEXOS többfelhasználós, többfeladatú hálózati operációs rendszer, amely 286-os és 386-os szolgáltatóállomással dolgozhat. Az eddig mintegy 4000 példányban eladott alapszoftver fő alkalmazói a bankok, a számítógépesített hivatalok, az oktatási intézmények, az ipar területén az autógyárak és a vegyi üzemek.

Max Edwards, a DSC angolai központjának menedzserre magyarországi terelveit így foglalta össze: „A két disztribútort azonos jogokkal ruházzuk fel, tevékenységük egymástól független lesz, mindketten weybridge-i (Anglia) központunkkal tartják a kapcsolatot. Egy év alatt szeretnénk a magyarországi LAN-piac 10 százalékát, öt év alatt pedig az európai LAN-piac 9 százalékát (kb. 1 millió dollár értékben) magunkénak tudni. A NEXOS jelenleg még COCOM listán van, de várjuk az általános engedélyt. Egyedi engedély alapján már hoztunk rendszereket Magyarországra.”

Nyugat-európában a NEXOS 386 30, a NEXOS 286 pedig 15 százalékkal olcsóbb a Novell hasonló rendszeréinél. A termék érdekessége, hogy már eredetileg is 5-nyelvű (angol, francia, spanyol, olasz, német). A hazai disztribútorok dolgoznak a magyar változaton. Néhány ár: NEXOS 286-8 (8 felhasználó) – 82 ezer Ft; NEXOS 286 (24 felh.) – 159 ezer Ft; NEXOS 386-8 (8 felh.) – 249 ezer Ft; NEXOS 386 (256 felh.) – 499 ezer Ft.

Fox – nem Vuk!

A norvég–magyar Systronic Kft. (166-5538) megalakulásáról és profiljáról beszámoltunk már (*CompuTREND 1990/6*). Szoftverkinálatát azonban még kevés szó esett. A FoxSoftware első hazai dealerének kínálata három termékre korlátozódik. Egyik a segédprogramokkal is felvértezett adatbázis-kezelő legújabb változata, a FoxBase 2.10, amelynek egymunkahelyes változata 66 ezer, míg hálózati verziója 100 ezer forint. Hatékonysága, gyorsabb adatkezelése, indexelése és képernyőmentése miatt a korábbi dBASE III Plus-ról FoxBase-re tértek át az OTP-nél a takaréklevéll, a hosszú lejáratú hitelek és a kamatok kezelésénél.

A kínálati palettán szerepel még a két- és háromdimenziós üzleti grafikák megjelenítésére alkalmas FoxGraph 1.00, amely (50 EFT) számtalan típusú adatbázisból tud adatokat beolvasni (FoxBase, dBASE, Lotus, GEM, ASCII, stb.).

Igazi nagyágyúnak a leggyorsabb és legerőteljesebb dBASE-alapú relációs adatbázis-kezelőnek ígérkezik a FoxPro 1.00. A hirdetésekét és önréklámokat olvasva egyik ámulatból a másikba esik az olvasó, de a PC Resource összehasonlító teszteezeket alá is támasztja:

nyolcszor gyorsabb, mint a dBASE IV, felülről kompatibilis a FoxBase, dBASE nyelvekkel és adatbázisokkal, több mint 140 nyelvi elemmel bővebb, mint a dBASE IV, beépített nyomkövetője és hibakeresője van, 25 aktív adatbázis egyenként maximálisan 25 indexének egyidejű kezelésére képes stb.

Betanítást vállal a Systronic. A termékekhez jelenleg még nincs magyar dokumentáció (holott például csak a FoxPro-hoz 7 kötet tartozik). Míg Amerikában a FoxPro ára mintegy 800 dollár, ami jóval fölülte van az elődjének számító FoxBase+ árának, addig itthon az egymunkahelyes változat 110 ezer Ft. Elfogadhatóbbnak tűnik a BNV alatt érvényes 99 ezres akciór.

UNIX-osok egymás között

Addig amíg tovább folyik a UNIX standardizálása miatt kirobbant háború a UNIX International és az Open Software Foundation között, nem állt meg az élet a Santa Cruz Operation (SCO) fejlesztői irodájában. Nézetük szerint a döntést a piacnak kell meghozni. Az SCO csak ennek megtörténte után kívánja magát elkötelezni. Ezért augusztusban az SCO – mindkét szervezet tagja – operációs rendszere olyan változattal jelent meg (a SCO UNIX 3.2.2-vel), amelyik lehetőséget biztosít a felhasználóknak arra, hogy a későbbiekben bármelyik rendszerre áttérhessenek. Úgy látják, hogy mindkét rendszernek vannak előnyös tulajdonságai, számukra viszont az egységesen alkalmazott bináris interfész a legfontosabb, amely megteremt a rendszerek közötti átmenet lehetőségét. Az SCO UNIX új verziójának várhatóan 1350 dollár lesz az ára.

Eközben itthon sem állt meg a UNIX-os élet. Az Areco Kft. (116-9450) nyugati dealeren keresztül intézi például az SCO UNIX 3.2 (110 EFT + ÁFA) és az Open Desktop (140 EFT + ÁFA) egyedi exportját. A fejlesztői változatot is beszerezik, természetesen valamivel drágábban. Sajnos igen hosszú, két hónapos szállítási határidővel.

Információk karbantartásra

Integrált vállalati információs rendszerhez való kapcsolódással kínálja karbantartást segítő, PC-s programrendszerét az ÉGSZI–Déliszám Délundántúli Szervező Leányvállalat (7624 Pécs, Óz utca 5.; 72-25688.) A magas fokú vállalati szervezethez feltételező Három Nővér nevű szoftver részei:

- ◆ Ági (Állóeszköz Gazdálkodási Információk; 110 EFT), amellyel a 77/1987 (XII. 24.) PM.OT rendeletnek megfelelően lehet a gazdálkodó szervezetek állóeszközeit, eszközeit számba venni;
- ◆ KATI (Karbantartás Tervezési Információk; 160 EFT), amellyel a számba vett eszközök javításával kapcsolatos teendőik ütemezése végezhető el a megelőző időszakokban gyűjtött információk alapján;
- ◆ ELI (Elemzési Információk; 80 EFT); a fenntartásra, javításra fordított költségek vizsgálata.

Választékváltás – új hazai programok

Megkezdjük az 1990-ben alakult, és szoftverfejlesztéssel is foglalkozó új cégek által fejlesztett fontosabb szoftverek ismertetését. E havi összeállításunk tartalmazza még a XIII. Miskolci Ipari Kiállításon és Vásáron, valamint az OMÉK-on talált újdonságokat is. Újként köszöntjük táblázatunkban az Adó-Soft Számítástechnikai és Ügyviteli Szolgáltató Kft.-t (3530 Miskolc, Vörösmarty utca 72.; 06-46-86641); az Agrosystem Kft.-t (2100 Gödöllő, Tessedik Sámuel utca 4.); az Alfa-Rip

Kisszövetkezet Biomark Számítástechnikai Szakcsoportját (5540 Szarvas, Petőfi utca 9.; 06-67-12772); a Pécs megyei jogú Városi Tanács Egyesített Egészségügyi Intézmények Igazgatóságát (7614 Pécs, Pf. 114.; 06-72-15833); a Solid Software Számítástechnikai Kft.-t (6720 Szeged, Wesselényi utca 1.; 06-62-12466/226) és az Unicent Ingatlanközvetítő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.-t (1153 Budapest, Hubai Jenő tér 1.; 189-2553).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó (telefon)	Hardver	Ár (EFT, ÁFA nélkül)
Bank	Tőkebefektetés, hozamvizsgálat	MITÉR	Szaldó (185-1755)	XT/AT	22,0
Bér- és munkaügy	Bérvilántartó, összesítő és elszámoló rendszer 1500 főt nem meghaladó vállalatok részére	SIBÉR	Adó-Soft Kft. (06-46-86641)	XT/AT	54,0
	Bérszámfejtő, vilántartó és elszámoló programcsomag	SIBÉR+	Adó-Soft Kft.	XT/AT/ LAN	292,0
CAD/CAM	AutoCAD alapú 3D homlokzat- és épületmodellezés	ProCAD Épitész 1.1	ProCAD Kft. (118-7900)	AT	240,0 ¹
	ProCAD Építésre épülő villamos hálózattervező	ProCAD Villamos	ProCAD Kft.	AT	99,8
	AutoCAD 10 használatához magyar nyelvű segédprogram	On-Line Help	ProCAD Kft.	XT/AT	9,9
Egészségügy	Körzeti orvosi betegellátás	SZOLGA/körzet	Egyesített Eü. Intézmények, Pécs (06-72-15833)	XT/AT	120,0 ²
	Üzemorvosi betegellátás	SZOLGA/üzem	Egyesített Eü. Intézmények, Pécs	XT/AT	120,0 ²
	Tüdőgondozói szakrendelés	SZOLGA/tüdő	Egyesített Eü. Intézmények, Pécs	XT/AT	90,0 ²
	Munkaalkalmassági és üzemorvosi szakrendelés	SZOLGA/alkalmasság	Egyesített Eü. Intézmények, Pécs	XT/AT	75,0 ²
Épületgépészet	Épületszerkezetek páradiffúziós méretezése	PÁRADIFFÚZIÓ	ProCAD Kft.	XT/AT	34,5
	Épületek hővesztesség-számítása	HŐVESZTESEG	ProCAD Kft.	XT/AT	29,5
Kereskedelem	Boltí értékesítési rendszer	BOLTÉRT	SZÜV Tisza Kft. (06-62-11311)	XT/AT	/
Könyvelés	Naplófőkönyv egyéni és társas vállalkozások részére		Format Gmk (127-1575)	XT/AT	18,0
	Pénztárkönyv-vezető program egyéni és társas vállalkozások részére		Format Gmk	XT/AT	18,0
	Vállalkozói könyvelési rendszer	EVOLUT	ÉGSZI-Szinva (06-46-15291)	XT/AT	200,0 ³
Mezőgazdaság	Növénytermesztési technológiák tervezése	Techterv	Biomark (06-67-12772)	XT/AT	80,0
	Táblanyilvántartás	Tábla	Biomark	XT/AT	60,0
	Üzemgazdasági rendszer mezőgazdasági vállalatoknak	Gazda	Biomark	XT/AT	120,0

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó (telefon)	Hardver	Ár (EFT, ÁFA nélkül)
Mezőgazdaság	Mezei leltár készítése	Mező	Biomark	XT/AT	70,0
	Műtrágyázási szaktanácsadó		KAE Számítóközpont (11-299) *	XT/AT	30-50 ²
	Takarmányoptimalizálási rendszer		Agrosystem Kft.	XT/AT/ LAN	40,0 ⁵
	Tehénészeti telepek információs rendszere		Agrosystem Kft.	XT/AT/ LAN	100,0
	Sertésételepek információs rendszere		Agrosystem Kft.	XT/AT/ LAN	80,0
Nyilvántartás	Egyéni felhasználásra kiadott földterületek nyilvántartására	SIFöld-I.	Adó-Soft	XT/AT	31,5
	Termelőszövetkezetek használatába adott földterületek nyilvántartására	SIFöld-II.	Adó-Soft	XT/AT	36,5
	Tagi vagyonyjegy nyilvántartása		MŰSZI Rt. (153-3000)	XT/AT	49,0
	Üzemi földnyilvántartó rendszer		Unicent Kft. (189-2553)	AT	49,0
Pénzügy	Számlaalkivédációs rendszer	LIKVI	Dataplán (180-3511)	XT/AT	200-400 ⁶
	Vendéglátóipari egységek gazdálkodási és számlázási rendszere	ÉTEREM	Dataplán	XT/AT	/
Számítástechnika	Editor program	BRIEF 3.0	Cédrus Rt. (118-2651)	XT/AT	39,9
Számítógép-üzemeltetés	Mágnesszalagok elemzése, kezelése	MTST	Számalk-Softec Kft. (135-4944)	IBM/370, 43xx	75,0
	Elszámolási rendszer (batch, GUTS, TSO, CICS, SHADOW)	ACCT	Számalk-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	55,0
Szoftverfejlesztés	Képernyő-, lemez-, nyomtató-, egér- és billentyűkezelés C-ben programozóknak	EASY C Tool	Solid Software Kft. (06-62-12522)	XT/AT	8,0
	C nyelvben megvalósított IBM SAA-hoz alkalmazásfejlesztések és rutinyűjtemény	SAA C Tool	Solid Software Kft.	XT/AT	24,0
Szövegszerkesztés	Segédprogram a Microsoft Word 5.00-hoz	WORD-HU	PC-Szalón (132-8165)	XT/AT	21,0 ⁷
TAF	Interaktív tranzakciókezelő rendszer	SHADOW II.	Számalk-Softec Kft.	IBM/370, 43xx	500,0
Termelésirányítás	Ipari vállalatok termelésirányítási és elszámolási rendszerének új moduljai: - Műszaki előkészítési alrendszer - GYEK alrendszer		Agroorganizáció Kft. (142-8613)	AT	150,0 ⁸ 150,0 ⁸
				AT	150,0 ⁸
Ügyvitelszervezés	Integrált ügyviteli rendszer	INTEGRÁL	ÉGSZI-Szinva	AT	300-500 ⁹
VIR	Építőipari vezetői információs rendszer	ÉPVEZ	ÉGSZI-Szinva	XT/AT	180,0

Megjegyzések:

1 - Új verzió, upgrade az 1.0-ből 70 EFT; 2 - Irányár; 3 - Korábban árazás alatt állt; 4 - Keszthely nincs bekapcsolva a nemzetközi távhlívó hálózatba; 5 - Egy állattajra, több állattajra 60 EFT; 6 - A külső rendszerekhez való illesztésektől függően; 7 - Minimálár! Előző számban téves információ jelent meg a termékéről! A segédprogram csak az MS-Word 5.00 PC-s vál-

tozatának teljes magyar karakterkészlettel való használatát teszi lehetővé és nem azonos a szövegszerkesztő magyar változatával; 8 - Irányár, a teljes rendszer 11 modulból áll; 9 - Ár kiépitéségtől függően, betanítással, rászervezéssel. A XIII. Miskolci Ipari Kiállításon és Vásáron a termék első díjat nyert; / - nincs adat.

Őszi-téli tanfolyamok

Tanulni vágyó olvasóink számára összegyűjtöttünk egy csokorra valót az őszi-téli évad PC-s szoftvertanfolyamaiból. Összehasonlítással – s a teljesség igénye nélkül – hat szervező cég mintegy 150 rendezvénye szerepel listánkon. A tavaszi árakhoz viszonyítva körülbelül 15 százalékkal, a múlt év szeptemberéhez képest pedig átlagosan 30 százalékkal drágultak a kurzusok.

Tanfolyam	Időtartam	Díj (Ft)	Szervező
Operációs rendszer			
MS-DOS	dec. 3-7.	9600	Kopint-Datorg
MS-DOS	okt. 8-10.	/	Műszertechnika
MS-DOS	nov. 5-9. dec. 10-14.	9800	Számalk
OS/2	okt. 1-5.	/	Műszertechnika
OS/2	okt. 15-19.	10800	Számalk
OS/2 progr.	okt. 22-26.	12400	Számalk
OS/2 PM	okt. 29-nov. 2.	12800	Számalk
SQL OS/2-ban	okt. 15-19.	12800	Számalk
UNIX	15 óra	1300	BME
UNIX	okt. 8-12.	12000	Videoton
XENIX	nov. 5-9.	11000	Data Manager
XENIX haladó	nov. 12-16.	12000	Data Manager
XENIX	dec. 10-14.	9600	Kopint-Datorg
XENIX hálózat	okt. 1-5.	11900	Számalk
XENIX multitasking	dec. 3-7.	12800	Számalk
XENIX	okt. 15-19.	9000	Videoton
Programnyelvek			
Assembler kezdő	56 óra	6000	BME
Assembler haladó	40 óra	4300	BME
Assembler	okt. 29-nov. 2.	/	Műszertechnika
Assembly kezdő	dec. 3-7.	11400	Számalk
Assembly haladó	okt. 1-5. dec. 17-21.	11900	Számalk
386 Assembler	okt. 22-26.	12500	Számalk
Assembly progr.	nov. 12-16.	9000	Videoton
Basic progr.	30 óra	3200	BME
Basic	okt. 8-12.	9800	Számalk
C kezdő	58 óra	6400	BME
C haladó	46 óra	4560	BME
C műszaki alkalm.	30 óra	2550	BME
C kezdő	okt. 1-5.	7500	Data Manager
C haladó	okt. 15-19.	7500	Data Manager
C progr.	szept. 24-28. dec. 17-21.	9600/13800	Kopint-Datorg
Turbo C kezdő	okt. 8-12.	/	Műszertechnika
Turbo C haladó	nov. 5-9.	/	Műszertechnika
Turbo C Toolkit	nov. 26-30.	/	Műszertechnika
C kezdő	okt. 8-12. nov. 19-23.	15400	Számalk
C haladó	nov. 26-30.	11400	Számalk
C progr.	dec. 3-7.	11800	Számalk
C++ progr.	dec. 3-7.	12900	Számalk
C alapozó	okt. 24-29.	9000	Videoton
C progr.	okt. 30-nov. 2.	9000	Számalk
Professional Cobol	okt. 1-5.	11500	Számalk
Forth	nov. 5-9.	5000	Data Manager
Fortran	30 óra	3200	BME
Turbo Pascal kezdő	30 óra	3350	BME
Turbo Pascal haladó	46 óra	4800	BME
Turbo Pascal és statisztika	54 óra	5800	BME

Tanfolyam	Időtartam	Díj (Ft)	Szervező
Turbo Pascal	okt. 1-5.	13800	Kopint-Datorg
SQL Pascalban	dec. 10-14.	9600	Kopint-Datorg
Turbo Pascal kezdő	nov. 19-23.	/	Műszertechnika
Turbo Pascal haladó	dec. 3-7.	/	Műszertechnika
Turbo Pascal kezdő	nov. 5-9.	10600	Számalk
Turbo Pascal	nov. 12-16.	11400	Számalk
Turbo Pascal haladó	okt. 1-5. nov. 26-30.	11800	Számalk
Turbo Pascal	okt. 24-28.	7900	Számalk
Database Toolbox	okt. 15-19.	11900	Számalk
Numerical Toolbox	okt. 8-12.	11900	Számalk
Turbo Pascal Graphics Toolbox	okt. 1-5.	9000	Videoton
Turbo Pascal haladó	okt. 1-5.	9000	Videoton
Hálózatok			
Hálózatok	20 óra	1700	BME
Novell	okt. 8-12.	8000	Data Manager
Novell haladó	okt. 29-nov. 2.	9000	Data Manager
Novell LAN-ok	okt. 8-12. dec. 10-14.	9600/13800	Kopint-Datorg
Adatbázis-kezelés hálózatban	nov. 19-23.	9600	Kopint-Datorg
Hálózatok kezelése	okt. 1-3. nov. 14-16.	/	Műszertechnika
Novell NetWare SFT rendszerek Supervisor	okt. 15-19. nov. 12-16. dec. 3-7.	/	Műszertechnika
Novell NetWare és SFT haladó	szept. 24-26. dec. 10-12.	/	Műszertechnika
Novell NetWare és SFT progr.	okt. 24-26.	/	Műszertechnika
Novell LAN-ok alapozó	okt. 22. dec. 10.	2400	Számalk
Novell LAN-ok haladó	okt. 23-25. dec. 11-13.	9800	Számalk
Novell 2.1X	okt. 1-5.	15900	Számalk
Novell 286/386	okt. 8-12.	15900	Számalk
Novell hálózatkezelés	nov. 12-16.	10900	Számalk
Adatbázis-kezelés Novell hálózatban	okt. 12-16.	11600	Számalk
Novell NetWare NetWare Shell IF-progr.	szept. 24-28. nov. 19-23.	14000 9000	Videoton Videoton
Programcsomagok			
CLIPPER kezdő	okt. 1-5.	7500	Data Manager
CLIPPER haladó	okt. 29-nov. 2.	7500	Data Manager
CLIPPER	nov. 12-16.	9600	Kopint-Datorg
CLIPPER	okt. 8-12.	/	Műszertechnika
CLIPPER kezdő	nov. 12-16.	12400	Számalk
CLIPPER haladó	nov. 19-23.	12800	Számalk
CLIPPER	szept. 24-26.	9000	Videoton
DATAFLEX, MBASE+ alapozó	okt. 15-19.	/	Műszertechnika
haladó	nov. 19-23.	/	Műszertechnika
dBASE III+ kezdő	24 óra	2800	BME
dBASE III+ haladó	30 óra	3500	BME
dBASE IV, SQL	szept. 24-28.	10000	Data Manager
dBASE IV haladó	okt. 1-5.	10000	Data Manager
dBASE IV	nov. 5-9. dec. 17-21.	9600	Kopint-Datorg
dBASE III+ kezdő	okt. 8-17.	/	Műszertechnika
dBASE IV kezdő	nov. 19-30.	/	Műszertechnika
dBASE IV haladó	dec. 3-11.	/	Műszertechnika

Tanfolyam	Időtartam	Díj (Ft)	Szervező
dBASE IV menük	okt. 15-19.	/	Műszertechnika
dBASE IV	okt. 4-5.	/	Műszertechnika
programgenerátor			
dBASE progr.	nov. 12-15.	/	Műszertechnika
dBASE hálózatban	okt. 10-12.	/	Műszertechnika
	dec. 12-14.		
dBASE III+ kezdő	nov. 12-16.	11800	Számalk
dBASE IV kezdő	okt. 8-12.	12400/16400 ¹	Számalk
dBASE IV haladó	okt. 15-19.	12900/16900 ¹	Számalk
dBASE IV progr.	okt. 24-26.	8500	Számalk
SQL dBASE IV-ben	okt. 29-nov. 3.	12900	Számalk
dBASE III kezdő	okt. 1-5.	9000	Videoton
FOXPRO	nov. 5-9.	/	Műszertechnika
LOTUS 1-2-3	dec. 3-7.	/	Műszertechnika
Oracle ²			
Oracle	nov. 26-30.	/	Kopint-Datorg
Pagemaker	okt. 8-12.	9000	Videoton
Quattro	okt. 15-19.	7500	Data Manager
Quattro	okt. 1-5. ¹	13800 ¹	Kopint-Datorg
Quattro	nov. 5-9.	/	Műszertechnika
SQL	nov. 19-23.	/	Műszertechnika
Symphony,	okt. 15-19. ¹	13800 ¹	Kopint-Datorg
LOTUS 1-2-3			
Ventura	nov. 5-9.	9600	Kopint-Datorg
Ventura	okt. 29-nov. 2.	/	Műszertechnika
Ventura	okt. 8-12.	9000	Videoton
Windows	dec. 10-11.	/	Műszertechnika
Word	okt. 29-nov. 2. ¹	13800 ¹	Kopint-Datorg
Word	okt. 18-19.	/	Műszertechnika
WordPerfect	dec. 12-14.	/	Műszertechnika
WordStar	okt. 24-26.	/	Műszertechnika

Magyarországon már jelenleg is nő, de várhatóan a közeljövőben még erőteljesebben fog növekedni a hitel igénybevevők száma. A hitelt nyújtó pénzintézetek mind nagyobb óvatosságot, körültekintést mutatnak hitelyűtásnál. A hitelezők védelmében az angliai INFOLINK Társaság már csaknem 150 éve folytat – jelenleg már közel 6000 előfizető számára (bankok, biztosítótársaságok, pénzügyi társaságok, kereskedők, hitelkártya-társaságok) – hitelnyilvántartást. 1974 óta számítógépjáratot és hitelezővédelmi programcsomagot alkalmaz. A hazai változásokra való tekintettel idősebb lehet egy ilyen szolgáltatás bevezetése. E tárgyban 1990. július 17-én néhány hazai pénzintézet számára bemutatót tartott a KSH-SZÜV. A megjelenteknek egyöntetűen az volt a véleményük, hogy hasznos és célszerű lenne e rendszer működtetése. Időközben a megvalósításhoz szükséges első lépéseket a SZÜV meg is tette: az INFOLINK-kel szorosabb kapcsolatba léptek; a rendszer működtetését a helyszínen tanulmányozzák, részletesebb marketingfelmérést végeznek. Ehhez igénybe kívánják venni az INFOLINK által felajánlott módszereket. Az angol fél vegyes vállalat, illetve részvénytársaság formájában kívánja megvalósítani az együttműködést, amely révén további rendszerek hasznosítása is lehetővé válna. Sarkalatos és sajnos gyenge pontnak látszik a hazai távközlési infrastruktúra

Tanfolyam	Időtartam	Díj (Ft)	Szervező
Alkalmazások			
Számítástechnika menedzsereknek	40 óra	4700	BME
Számítógépes grafika	24 óra	2040	BME
Térinformatika	12 óra	1400	BME
Transputer progr.	30 óra	2550	BME
Szövegszerkesztés	okt. 24-26.	3000	Data Manager
Szövegfeldolgozás, grafika GEM-mel	okt. 29-nov. 2.	8000	Data Manager
AutoCAD	nov. 19-23.	9600	Kopint-Datorg
Titkarsági munka	nov. 5-9.	9600	Kopint-Datorg
	dec. 17-21.		
AutoCAD	okt. 1-9.	/	Műszertechnika
	nov. 5-13.		
AutoCAD haladó	dec. 9-6.	/	Műszertechnika
CADKEY	nov. 26-30.	/	Műszertechnika
Reklámgrafika	dec. 13-14.	/	Műszertechnika
Mérési adatgyűjtés	okt. 29-31.	/	Műszertechnika
Mérési adatok grafikai feldolgozása	nov. 19-21.	/	Műszertechnika
AutoCAD kezdő	dec. 3-7.	11900	Számalk
AutoCAD haladó	dec. 10-14.	12800	Számalk
Jackson-féle	dec. 3-7.	10900	Számalk

Megjegyzések: / – nincs adat. 1 – a tanfolyamokat Balatonkenesén tartják; az árak tartalmazják a szállás és a teljes ellátás költségeit. 2 – megrendelés alapján. A tanfolyamok szervezőit a következő telefonszámokon lehet elérni: BME Mérnöknyelvbőlépés Intézet: 166-4011/2905; Data Manager: 183-7902; Kopint-Datorg: 166-6300/71; Műszertechnika: 122-1623; Számalk: 185-3111/220; Videoton: 176-1335.

Hitelező bankok védelme

fejletlensége. A SZÜV úgy ítéli meg, szüksége van egy biztosan működő privát, közüzemi hálózat kialakítására, amelyet szeretnének 1991-ben megvalósítani.

Multiflex a Gázműveknél

Korábban hírül adtuk, hogy a Telefongyárban mintegy 70 IBM PC-ből álló hálózatot üzemszerűen működik a Multiflex Kisszövetkezet által kifejlesztett Multiflex rendszerfejlesztő keretrendszer. A nagyméretű Multiflex segítségével a felhasználó saját maga paraméterezheti a különböző lekérdezéseket, programozási segítség nélkül bővítheti az adatbázisok tartalmát, meghatározhatja az egyes adatfélések lehetséges értékeit, az gyakorlatilag önállóan továbbfejleszthet egy speciális adaptációt. A számos eleve beépített alapszolgáltatással rendelkező programcsomag újabb adaptációja van születőben. A Fővárosi Gázművek Hálózati Igazgatósága integrált információrendszer szándékot bevezetni, s alaprendszerként a Multiflexet választotta. Jelenleg három modul (gázvezetékek építésének és karbantartásának nyilvántartása, munkalapok vezetése, hálózatellenőrzés támogatása) fejlesztése folyik, a mintegy 15 PC-ből álló LAN környezetre.

Látványtervezés

Elmúltak már azok az idők, amikor még az alig olvasható írásvetítő-fóliákon bemutatott és más, hasonlóan unalmas előadások is megelégedéssel töltötték el mindenkét. Ma már a számítógépes látványtervezés hatalmas eszköztárából választhatunk. A bemutatók jellege is drasztikusan megváltozott, amióta olyan eszközök állnak rendelkezésre, mint a számítógépes diashow, a kivethető folyadékkristályos képernyők (LCD) és a számítógépbe építhető videokártyák.

A média eme új ágának névadója a képeket előállító úgynevezett „prezentációs”, látványtervező program. Az ilyen programok hasonló képességekkel rendelkeznek, és áruk is kezd versenyképessé válni (kevesebb mint 500 USD). Azonban, ha választani akarunk közülük, akkor meg kell vizsgálni az általuk ígért szolgáltatásokat. A képek megjelenítésének módja fontos szempont.

A programok legnagyobb része még ma is írásvetítő-fóliákra vagy 35 mm-es diafilmre dolgozik. E kettő közül a fólia a népszerűbb, aminek az az oka, hogy az írásvetítő-fólia elkészítése rendkívül egyszerű. Elegendő, ha egy lézernyomatóba vagy fénymásoló gépbe fóliát teszünk papír helyett és már nyomtathatjuk is a képet.

Az igényesebb előadók gyakran választják a diafilmet, ha professzionálisabb megjelenésű anyagot akarnak készíteni. Eddig ez a módszer költséges volt és speciális laboratóriumot igényelt. De ez már a múlté. Amerikában a mindenütt gomba módra szaporodó szolgáltatóirodák egy PC-s képet leíró fájlból 3-10 dollárért elkészítik a 35 mm-es diafilmet. Az írásvetítő és a dia azonban kevés a boldogsághoz. Bizonyos alkalmakra, ha valami elegánsabbat szeretnénk, jó megoldás lehet a mozgóképes bemutató. A lapos LCD képernyőn egymás után jeleníthetők meg a „diaképek”. Ennek azonban semmi köze a 35 mm-es diafilmhez. Ez egy programszolgáltatás, amely lehetővé teszi, hogy a számítógép egymás után jelenítsen meg képeket, előre rögzített sorrendben és időzítéssel.

Nemrég még csak 2-3 ember számára volt élvezhető egy ilyen számítógépes diavetítés, mert többen nem fértek oda a képernyőhöz. Ma már azonban a PC-re rákapcsolhatunk egy lapos LCD képernyőt, ha ezt a vetítőre helyezzük, máris látható a színes kép az eredeti képernyő tízszeres méretében.

Egyeseknek azonban még ez sem elég. Nekik készült a legújabb eszköz, a videokártya. Képzeljünk el egy videokazettát, amely egy gyártelepet mutat be. A narrátor éppen arról beszél, hogy a cég új könyvelési rendszere évi 2 millió dollár megtakarítást eredményezett. Hirtelen megjelenik egy, a pénzügyi adatokat szemléltető grafikon a képen, természetesen színesben. Hogyan készíthetünk ilyen filmet? Nem kell más, mint egy videokártya a PC-hez, és máris tetszőleges ábrákat montírozhatunk az élő videofelvételekre. Mielőtt nekilátnánk az előbbi eljárások valamelyikével, vagy igazi multimédia show-t készítsünk, győződjünk meg róla, hogy az általunk választott program támogatja-e elképzeléseinket. A következőket kell ellenőrizni:

- ♦ Szín: a fekete-fehér táblázatok jók jelentésben vagy egy kötetlen bemutatón, de csak az élő színek adják meg az előadás igazi „ragyogását”.
- ♦ Grafikonok: a körkép-grafikonok fontosak, de milyen egyéb lehetőségeket nyújt a program? (Térbeli grafikonok, oszlopgrafikonok stb.)
- ♦ Szabadkézi rajz: hasznos, ha a kész ábrából összerakott képeket, például egérmozgatással, kézi rajzokkal tudjuk kiegészíteni.
- ♦ Festési lehetőségek: ezek a szabadkézi rajzoláshoz hasonló hatásokat produkálnak, csak sokkal gazdagabb, változatosabb formákban, például: körök, téglalapok vagy négyzetek rajzolása, képelemek törlése, kitöltése, színezése, forgatása, invertálása és nagytétele.
- ♦ Adatok átvétele: van-e lehetőség táblázatkezelő által generált és más adatbázisok adatainak átvételére? Ha nincs, hatalmas adathalmazokat kell ismét gépelniünk.
- ♦ Mozgóképek: a mozgóképek állóképek egymást követő sorozata. Hány ilyen „diát” kapcsolhatunk össze? Ha a képek automatikusan is követhetik egymást előre meghatározott időközökben, akkor nem kell állandóan az ENTER gombot nyomogatnunk.
- ♦ Betűtípusok: a programokkal együtt járó betűcsomagok változékata igen eltérő lehet. Csak egyes programok képesek a szöveg forgatására.
- ♦ Ábrakészlet: érdemes ellenőrizni, hogy a programnak van-e kész képekből álló könyvtára. Az ilyen ábrákat, mint például egy számítógép rajza, felhasználhatjuk saját képeink szerkesztésénél.
- ♦ Képtáttétel: lehetővé teszi-e a program más képek átvételét, vagy csak a helyben készült képeket kezel? Léteznek képtárolási szabványok (Tag Image File Format vagy a PCX). Ellenőrizzük, hogy a program milyen szabványokat ismer. A képtáttétel különösen fontos, ha lapalvasót (scanner) használunk.
- ♦ Olyan ez, mint egy patikai recept. Végy egy csipetnyi színt, néhány jól sikerült ábrát és egy-két érdekes betűtípust. Készíts egy mozgóképsorozatot és vetítsd ki egy LCD képernyőről a falra. Nincs közönség, amelynél ne lenne sikered.

Megújult Harvard Graphics

Megjelent az amerikai Software Publishing cég népszerű IBM PC-s prezentációs grafikai programcsomagjának, a Harvard Graphicsnak új változata. A HG 2.3 legfontosabb jellemzője a HyperShow, amely az eddig is meglévő SlideShow lehetőségeit tágtítja ki és „testreszabott” megjelenítést eredményez. Az új verzióban 475 új szimbólum áll diagramszerkesztési célokra rendelkezésre. Diagramonként több betűtípust lehet alkalmazni, s az új Times Romanal együtt összesen 7 betűcsomag közül lehet választani. A programba integrált DOS-shell segítségével HG-alkalmazásból más programokra is át lehet váltani. A nyomtatómeghajtó rutinok az összes aktuális modell használatát támogatják. A program elősegíti az 1-2-3 és Excel grafikák, illetve adatállományok közvetlen behívását. Erőforrásigény: PC/XT, 420 kb-át RAM. Árak: Amerikában 495 dollár; az NSZK-ban (késő ősztől kerül forgalomba): 1600 DEM.

Boldog születésnapot!

Rekordforgalommal ünnepli fennállásának tizenötödik évfordulóját a világ első számú PC-s szoftvergyártója, a Microsoft. A cég – amelynek operációs rendszerei, programnyelvei és felhasználói szoftverei jelentik az irányadó mértéket a személyi számítógépek piacán – 1,183 milliárd dolláros forgalmat bonyolított le az 1990. költségvetési évben (június 30-ig), amely 47 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest. Ezzel az eredménnyel a Microsoft lett az első olyan szoftverház a világon, amely túlszárnyalta az 1 milliárd dolláros határt. Az adózás után megmaradt tiszta nyereség valamennyi korábbi csúcstól megdöntve, egyetlen év leforgása alatt 64 százalékkal emelkedett, 170 millió dollárról 279,2 millió dollárra.

Ebben a kimagasló üzleti sikerben rendkívül nagy szerepe volt a Microsoft Windows 3.0 grafikus programcsomag bevezetésének, amelyből mindössze hat hét alatt több mint 500 ezer példányt adtak el. Friss elemzések szerint a Microsoft MS-DOS operációs rendszerét ma több mint 50 millióan alkalmazzák szerte a világon.

Mi a Lotus!

Igaz, júliusban csak a tengerentúlon, de megkezdte táblázatkezelő programcsomagjának a DEC All-in-one irodai szoftverhez illeszkedő és az IBM nagygépes változatának szállítását a Lotus. Az All-in-one implementáció a teljes DEC gépspektrumon használható, a MicroVAX-tól a VAX 9000-ig.

Az 1-2-3/M öt új változata, amelyet Amerikában az IBM forgalmaz, a következő nagygépes operációs rendszerekhez illeszkedik: MVS/XA, JES3, MVS/SP, MVS/ESA, VM/SP6, VM/XA.

Ide tartozik még, hogy az 1-2-3 szerzői jogának megsértéséért keresetet nyújtott be a Borland ellen a Lotus, mondván, a Quattro Pro táblázatkezelőben lemásolták az 1-2-3 menüit és egyes képernyőjelképeit. Természetesen a Borland az első menetben visszautasította a vádakat. A per folytatódik.

Kit ki képvisel? IV.

Nyári dupla számunk lapzártája óta is további szerződések jöttek létre a külföldi szoftverházak és magyar forgalmazók között. Ezt mutatja immár negyedik táblázatunk, (a korábbiakat lásd a *Szoftver 89/10., 90/1. és 90/7-8.sz.*), amely minden bizonnyal továbbra sem teljes. A külföldi szoftvertermékek hazai forgalmazására, képviselésére aláírt szerződésekkel kapcsolatos (azaz a hírlévélben még nem szerepeltetett) újabb adatokért előre is köszönetet mondunk.

Külföldi gyártó		Hazai gyártó	
Neve	Termékei	Neve (telefonszáma)	Jog*
ATS (USA)	AS/400 oktató rendszer	Intersoft-IBV Kft. (112 - 1647)	KD
Autodesk (USA)	Autodesk Animator AutoSolid AutoShade AutoSketch	Batavia-Cosy (149 - 1798)	KT
Cadkey (USA)	CADkey Light	MultiCAD Stúdió (113 - 8217)	D
California Software Products (USA)	Baby/3x	Intersoft-IBV Kft.	KD
Claris (USA)	AppleWorks Claris CAD MacDraw MacPaint MacProject MacWrite SmartForm	Graphisoft (163 - 7396)	KD ²
DataEase International ¹	DataEase 4.0	VT-Soft (180 - 3744) Control (114 - 0211) Digitál (06-62-56765) Microsystem (165 - 5366) Softinvest (112-9230) Titán (252-4555)	KD KT KT KT KT KT
DCA (USA)	Civil Engineering & Survey Architectural Designer Structural Designer	Batavia-Cosy	KT
FoxSoftware (USA)	FoxBase 2.10 FoxGraph 1.0 FoxPro 1.0	Systronic (142-6766)	KT
International Software Systems ²	CADPipe CADElec	Batavia-Cosy	KT
Letraset (USA)	Macintosh összes	Jura Kft. (117 - 0653)	D
Moldflow Europe	Moldflow	MultiCAD Stúdió	D
Online Computer Library Center (USA)	CD-ROM könyvtárak és visszakereső szoftverek	Tudorg (134-3340)	KT
Optimix Systems (GB)	CMS ³	MŰSZI Rt. (153-3000)	KT
Oracle (USA)	összes	SZKI IQ-Soft (135-0380)	D ⁴
OrCAD Systems ⁵	OrCAD	MultiCAD Stúdió	D
Sentinel-Rainbow ⁴	összes	Intersoft-IBV Kft.	KD
Third Party International (USA)	Autoparametrix Drawing Librarian NC Autocode LandCADD	Batavia-Cosy	KT

Megjegyzések:

Jog – Jogosultság; KD – Kizárólagos magyarországi disztribútor; D – Disztribútor; KT – Kizárólagos magyarországi terjesztői jog (dealer); 1 – Korábbi összeállításunkhoz képest bővült a dealer (KT) köre; 2 – A Graphisoft további Macintosh szoftverek disztribútora, ezeket következő összeállításunkban közöljük; 3 – Kanada; 4 – Korábbi összeállításunkban tévesen jelent meg, helyesen: disztribútor; 5 – USA; 6 – Növénytermesztési Információs Rendszer (magyar).

Fejcsere A 44 éves Michael R. Hallman lett a Microsoft új elnöke és egyidejűleg a vállalati igazgatók tagja, miután Jon A. Shirley 1990. június 30-án kilépett a cégtől. Hallmann 1987-éig a Boeing Computer Service (BCS) elnökeként a számítógépes és kommunikációs rendszerek felelőse volt. Később a BCS Profit Center a maga 360 millió dolláros évi forgalmával is az irányítása alá tartozott. ▲

Brit PC-s szoftverpiac Mint az angol Romtec cég tanulmányából kiderül, a Lotus 1-2-3 és a WordPerfect még mindig az első és második helyet foglalja el a legnagyobb számban eladott programcsomagok slágerlistáján. 1989-ben az első tíz helyezett között a legnagyobb zuhanást a Lotus Symphony nevű integrált szoftver szenvedte el, amely a harmadikról a hatodik helyre esett vissza. Ezzel szemben a Microsoft Excel táblázatkezelője a tizenötödikről a nyolcadikra tornázta fel magát, míg a WordStar szövegszerkesztője a tizenharmadikról a kilencedik helyre ugrott. A két elővas mögött a britnél az IBM Displaywrite IV szövegszerkesztője a bronzérmes, majd öt követi a Computer Associates SuperCalc 5 csomagja. Az Ashton-Tate dBASE IV adatbázis-kezelője a hetedik helyen maradt. ▲

A Recognita Spanyolországban... Az ibériai félszigetben a Computer 2000 nevű cég fogja forgalmazni a Recognita Plus optikai karakterfelismerő programcsomag 1.1 verzióját, miután distribútorai megállapodást írt alá az SZKI-val. Az érő szülő hír a PC World Espana július-augusztusi számában jelent meg. ▲

...és Lipcsében Még a valutaunió létrehozása előtt, 1990. június 27-én 150 ezer NDK márká alapítókéval vállalatot hozott létre az NDK-ban az SZKI Recognita Rt. A Recognita Büroautomatisierung Leipzig GmbH (Hainatz 17-19., Aufgang E, Leipzig 7010; telefon: 37-41-63097) 60 százalékban az SZKI Recognita Rt. tulajdonát képezi, 30 százalékban két privát személy és 10 százalékban egy volt Siemens vállalat, a VEB RFT Nachrichtenelektronik részesedik. A kft. a Recognita Plus programtermékek kivül egyéb magyar és külföldi számítástechnikai hardver- és szoftvertermékek forgalmazásával is foglalkozik. A társaság működését 1990. augusztus végén kezdte meg. ▲

Kis Vénusz Elkészítette általános nyilvántartó és kalkulátor programjának sürített változatát a Vénusz Szoftver Kft. A 49 ezer forintért kínált szoftver a már 80 eladást megért Vénusz program funkcióit teljesíti, kivéve néhány speciálisat (Állomány-összekapcsolás, adatátvitel stb.). A teljes csomag (98 ezer Ft) későbbiekben történő megvásárlása esetén a „Kis Vénusz” árát beszámítják. További két kiegészítő szoftver a Vénusz családhoz: jelszóbeállítás, egyszerűsített vezérlés (19 Eft), protokolltorozás, nyomtatás (48 Eft). ▲

MS-WORD-HU A Novotrade PC Szalon munkatársai magyar nyelvű kiegészítést fejlesztettek ki a DOS-alapú MS-WORD szövegszerkesztőhöz. A program a WORD-HU nevet kapta, CGA, Hercules, EGA, VGA és ETAP megjelenítőn, 9, 24, 48 tűs tintasugaras és lézernyomatón működik. Természetesen billentyűzet-átdefiniáló programot is tartalmaz, amely szabványos magyar írógép-billentyűzetet valósít meg. A WORD-HU aktív védelmet nem tartalmaz, ára 1 munkahelyre (FX 1050, CGA v. Hercules 101 gombos bill.); 21 Eft; ugyanez STAR LG 10-re: 29 Eft, minden további munkahelyre plusz 50 százalék. ▲

COCOM-oldás A Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztérium Engedélyezési Főosztálya COCOM ügyekben mintegy 300 szakember részére tartott tájékoztatót az elhangzott, az imporkonnyítások kapcsán a COCOM-mal még nem sikerült tisztázni a szoftverek átadásának engedélyezését. Ezt a kérdést ismételten felvetik a legközelebbi tárgyaláson. Addig a korábbi szabályozás van érvényben. A COCOM-korlátok oldásának további feltételei: a vámhatáron áthaladó szoftverek egyszerű ellenőrzése és a szerzői jogvédelemi oltalom gyakorlati alkalmazása. ▲

All-in-one Ez a neve a világon legelterjedtebb irodaautomatizálási rendszernek, amelynek magyar változatát Latin-2 szerinti kódolással tudja ajánlani a hazai vevőknek a Digital Equipment (Magyarországi) Kft. (1119 Budapest, Vahot utca 6., 166-6642). A szoftver ISO/OSI-alapú kommunikációs része lehetővé teszi, hogy a DEC „thirdparty” berendezésekhez is hozzákapcsolhassák. Az All-in-one IBM PC-kre és egyéb (pl. Macintosh) mikrogepekre is rendelkezésre áll, de leginkább a nagykapacitású VAX szolgáltatóállomások köré telepített PC-s hálózatokon várható a legnagyobb arányú felhasználása. Ez az első olyan DEC-szoftver, amelyet a magyar piacon a kft. bevezet. ▲

Új Framework III Az Ashton-Tate (AT) átdolgozta a Framework III 1.1-es verzióját. Az új 1.1B változat többek között képes adatokat fogadni és átadni a Word szövegszerkesztőnek ugyanakkor, módosított nyomtatóvezérlővel is rendelkezik. Magában foglalja a már bejelentett színmonitorát, amely az AT adatai szerint 470 ezer szót tartalmaz. Az új verziót a bejegyzett alkalmazóknak ingyenesen megküldik. A be nem jegyzett felhasználók az egyes számú rendszerlemez elküldése esetén kaphatják meg az 1.1B-t. ▲

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TAJÉKOZTATÓJA

Kiadja

a Computerworld Informatika Kft.

1072 Budapest, Rákóczi út 16.

Levélcim: 1536 Budapest, Pf.: 386.

Telefon: 111-7917

Felelős kiadó: Futás Dezső

Felelős szerkesztő: Kovács Attila

Szerkesztő: Bajzsné Mallás Judit,

Fejes Kálmán

Fordító: Ódor Gabriella

Olvasószerkesztő: Budai Tamás

Tervezőszerkesztő: Sasánsz Szmuk Judit

Szerkesztőségi titkár: Jármé Istvánné

@ 1990. Computerworld Informatika Kft. (CWI)

Nyomás: Volánbusz-Háttér Kft.

Megjelenik évente tizenkétszer,
csak előfizetőknek.

Híreinket a legmegbízhatóbb
forrásokból merítjük és ellenőrizzük.
A köteles gondoskodás ellenére
átvett téves értesülésekről
felelősséget nem vállalunk.

A CWI valamennyi kiadványából írárok felhasználásához és másodközléshez, valamint a kiadványok terjesztéséhez és másolásához a kiadó engedélyre szükeges. A CWI lapjaival, a Computerworld-Számítás-technikával és a Mikrovilággal, valamint tájékoztatóival; a Quickkel, a computRENDDel, a SZOFTVERrel, az Edittoppal a világ legnagyobb számítástechnikai kiadója, az IDG Communications cégekkel kapcsolódik, amely harmincnél több országban közel száz folyóirattal jelent meg. Legfontosabb kiadványai a következők. Egyesült Államok: Computerworld InfoWorld, PC World, MacWorld, Run; Franciaország: Le Monde Informatique; Japán: Computerworld Japan; Kínai Népköztársaság: China Computerworld; Nagy-Britannia: PC Business World; Német Szövetségi Köztársaság: Run, Computerwoche, PC Woche, PC Welt; Olaszország: Computerworld Italia.

IDG
COMMUNICATIONS

HU ISSN 0236-0439